

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокє число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Рекламаций неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Наbemus?

Низше подаємо постуляти німецької лівиці в тих загальних нарисах, в яких перед офіціальним оповіщенням комітету подала їх N. fr. Presse з суботи. Нового нічого не сказала лівиця. Всіх тих бажань наслухались стіни парламенту в послідних двох роках доволі, а на печатанє їх вийшло мабуть кілька бочок друкарского чорнила.

На розбір сих постулятів буде ще достаточо часу. Чи буде їх можна брати серію? — покаже ся небавом. На жаль, в начерку, який подала суботнішна N. fr. Presse, не доглянули ми багато осущимих бажань, а лише багато неумірености. Хоч Шенерер не засідав в комітеті лівиці, то таки дух єго уносів ся над комітетом. Тим лучше для правиці і правительства. Лівиця перевела доказ, що она ще не зріла до компромісу. А сумніваємо ся, чи держава буде могла так довго ждати, аж поки німецька лівиця дозріє. Парламентарна машина не може довше ржавіти. В осени мусить зібрати ся державна рада, а в часі від червня до кінця вересня правительство мусить рішити ся на серіозну акцію.

Постуляти лівиці подали також наглядний доказ, що австрійські Німці зійшли вже рішучо з становища державної партії австрійської, а стали сторонництвом національним, і то навіть сторонництвом радикально-національним німецьким. З тим новим їх становищем мусить почислити ся Австрія.

Неопозиційні дневники віденські віднесли ся до начеркнених постулятів лівиці неприхильно. Reichswehr називає ті постуляти простою демонстрацією і не ворожить їм успіху. Vaterland каже, що годі дати віри, щоби се була програма «німецького народа». Шкода було часу і труду на уложенє такого монстра. Се хиба

незручний жарт. Постулятовий комітет просто переписав на чисто постулятовий макуляр Шенерера і Вольфа. А вжеж чеські дневники, як Narodni Listy, назвали сю програму лівиці «безсоромною імпертиненцією, скінченою сьмілостію і безпримірним визивом».

Може бути, що офіціально оповіщена програма лівиці вийде инакша. Тоді і буде пора, розібрати єї критично з холодною кровію. Длятого і здержуємось нині від об'єктивного єї оціненя.

Постуляти лівиці.

Після N. fr. Presse постуляти лівиці суть більше-меньше такі:

Загальні домаганя:

1. Німецький язык має стати языком діловодства (Vermittlungssprache) в парламенті, армії і в центральних властях.

Справа ся має бути опреділена законом.

2. Кождий судия мусить вказати ся точним знанєм німецької мови.

3. Союз австрійско-німецький має бути заінституційований в австрійських законах.

4. Між континентальним державами має бути заключена митова унія.

Подрібні домаганя:

1. У всіх чисто-німецьких коронних краях заведе ся в зоководатній дорозі німецький язык в школах і урядах.

2. Німецька область Чехії буде адміністраційно відділена від чеської області. В німецькій області языком урядовим у внутрі і на вні (навіть в зносинах з сторонами) буде лише німецький.

3. Чеський сойм буде поділений на національні курії. Німці одержать відповідне ноціональне заступництво в краєвім виділі, в комісиях соймових і у всяких краєвих інституциях.

4. Школи народні для національних меньшостей (в мішаних округах) будуть удержувані коштом тих-же меньшостей.

5. В цілій Мораві буде языком урядовим всіх державних властей лише язык німецький. У внішних зносинах можна буде уживати обох краєвих языків.

6. В моравекім соймі будуть також заведені національні курії. Школи національних меньшостей будуть з'організовані після проєкту угодової соймової комісії.

7. Лівиця годить ся в засаді на адміністраційний поділ Тиролю.

8. В Стирії і Каринтії лівиця не узнає окремих словінських областей. Урядовим языком в сих краях є виключно німецький язык. Лише в деяких повітах будуть могли уряди і суди зносити ся з сторонами словінськими в їх ріднім язичі.

Се після N. fr. Presse головні точки програми німецької лівиці. Mein Liebscheu, was willst du noch mehr?

Кн. Ліхтенштайн о Шенерері.

Принц Альоїс Ліхтенштайн так начеркнув на антисемітских зборах у Відни розвій німецького радикалізму в Австрії:

Шенерер явив ся на політичній арені під koniec 80-их років. Тодішня єго програма обіймала: антисемітизм і соціальні реформи. Всі були одушевлені сею програмою. Она вийшла з потреб часу. Людність християнська хотіла скинути з себе ярмо жидівске. Доси діяльність Шенерера була льояльна і коректна. Але небавом явили ся на грудех Шенерериянців голубі блаватки, знамена симпатії до Бісмарка. Тоді і наступив розрив. Чорно-жовті антисеміти відорвались від пруских іредентистів, на котрих чолі станув Шенерер. Всі зрозуміли, що Шенерер свої антидержавні і антидинастичні плани покривав лише оною соціальних реформ і освободженя християнської людности з кормиги жидівської.

В найновіших часах воскресив іреденту Шенерера і Вольфа гр. Бадені, видавши свої языкові розпоряженя. Шенерер використав сю хвилю для пропаганди свого прусофільства. Він

СЦЕНА V.

ТІЖ, ЛИСТОНОС.

ЛИСТОНОС (пукає і показує через двері голову). Добрий день ласкавому пану!

РАЛЕВИЧ. Що там нового?

ЛИСТОНОС. Листик прошу пана судії добродія. (Ралевич відбирає). Моє поважанє ласкавому пану.

СЦЕНА VI.

ТІЖ без ЛИСТОНОСА.

РАЛЕВИЧ (розтворив лист). Високоповажаний Пана Судію Добродію! Зложивши справу мого серця в руки пана Судії Дибродія, удаю ся з благальною просьбою, зайнятись моєю судьбою. Позаяк Вп. панна Ярослава відкликуюсь на позволенє Своєї Вп. Тіточки, маю незломну надію, що Вп. Пан Судія Добродій звольть ласкаво вставитись за мною і упросять Вп. Паню Вановичеву до найспішійшого повороту, бо вже за два тиждні свьичене і я міг би через опізнєне стратити знов цілий рік. Поручаю мою долю ласкавій приклонности Вп. Пана Судії Добродія. З довжною смиренністю преданий слуга Т. Козоріг.

НАТАЛІЯ. Видно, моя Славка не змарнувала часу.

РАЛЕВИЧ. Тай сьомуж отцю також страх як пильно!

НАТАЛІЯ. Треба ковати желізо поки тепле. А дівчині вже час, щоби забезпечила свою долю. Отже знов одна причина, щоби ті материяльні справи полагодити як найскорше.

РАЛЕВИЧ. Не знаю, чи оно піде так скоро. На малім місточку викликало би се сензацию... цілу повінь сплетень.

НАТАЛІЯ. Навіть не дізнають ся: назначить єлюб на 8. год. рано, двох свідків, свьиченик і більше нікого.

СЦЕНА VII.

НАТАЛІЯ, РАЛЕВИЧ, ПЕТРО, ЛЮБІНА.

ЛЮБІНА (входить попід руку з Петром). Знавш Натальцю, Петрик признав ся, що тебе любить.

НАТАЛІЯ. Прошу тільки не псувати сего пана. Про любов між нами не повинно бути бесіди, бо я єї не узнаю.

ЛЮБІНА. Оповідав при свьіданю свої вражіня з нинішньої першої стрічи з тобою, а ми всі усьміялись до розпуку, так оно вийшло забавно.

ПЕТРО. Паню Добродійку я також люблю.

ЛЮБІНА (счудована). Мене? А то за що?

ПЕТРО. За курку. Мені дуже смакувала.

ЛЮБІНА. А за огірочки? Ви їх дуже хвалили собі?

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

„Конкурс на мужа“

шутка в 5. актах

з міського побуту.

(Дальше.)

СЦЕНА IV.

НАТАЛІЯ, РАЛЕВИЧ.

РАЛЕВИЧ. Коли се вже твоє незломне постановленє, то не лишає ся нічо иньшого, як тільки поробити потрібні кроки до шлюбу.

НАТАЛІЯ. Власне я хотіла о те просити вуйка. Мені спішить ся до міста. Тота сільска тишина тут у вас душить мене.

РАЛЕВИЧ. Го, го, через тиждєнь і вже тебе душить? А як ми живемо роками тут, у тій тишині і не нарікаємо? О ні, я не пуцу тебе до міста, бо там ти знов розгадавш ся за забавами і розривками, покинеш сю справу, котру я мушу таки довести до кінця.

НАТАЛІЯ. Так звінчайте нас хотьби нині; але я вже мушу раз віддихнути трохи міским воздухом.

розбудив національні пристрасти в німецькій народі. Пропаганда його стала популярною посеред мас. Ненависть Шенерера і Вольфа до Австрії походять проте з часу, коли німецький нарід не чув ще славянського гнету на собі. Шенерера ідеє фіхе гласить: »Нарід може становити лише одну державу і слухати лише одного володаря«. Се вправді утопія, але для пропаганди єї найшов ся добрий ґрунт в ері Баденього.

Шенерер хоче нині Австрію сполучити з Німеччиною, кажучи, що сполука така лежала в інтенціях Бісмарка. Чи се правда? Якаж історія Німеччини? Німецька держава не сполучилась доброохотно в одну цілість. Кровю і мечем сполучено Німеччину, розбиту і роздроблену на князства і королівства Наполеоном I. Бісмарк зложив з німецьких країв «союзну» державу. Але Австрію лишив він в цілости на боці. Він не бажав державної сполуки Австрії з Німеччиною. »Як би Австрії не було, — сказав при одній нагоді Бісмарк — то треба би єї витворити«. Австрія є для Німеччини захистом від всходу. Австрія боронить Німеччину перед Росією і Францією. Austria erit ultima in orbe. Она остоїть ся мимо всяких внутрішніх і внішніх завирюх. Австрійські Німці остоять ся в борбі проти Славян і без іреденти Шенерера.

Щож діяти нам з тими іредентистами? Переслідувати їх, карати? Ні! я не радив би робити з них мучеників. Я думаю, що треба їх полишити в спокою при їх шклянці пива, а знеести язикові розпорядження. Тоді за одним помахом втратять они всякий ґрунт під ногами і — щезнуть, розплинувшись самі в собі.

Таке сказав кн. Ліхтенштайн. Але факт остане фактом, що нинішня німецька лівця корить ся перед Шенерером, слухає його, іде за ним сліпо і на днях уложила програму, котрої би і сам Шенерер не постидав ся. Теорія — гетьта, практика — візьта!

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Мандати до чеського сойму зложили національно-радикальні послі: Айґнер, Барайтер, Бем, Геблер, Іро, Кіндерман, Леглер, Праде, Райнінґер, Шмідль, Карло Шікер, Вальтер і Вольф. В письмі до маршалка Лубковіца стоїть: »Просимо уневажнити наші мандати і росписати як найскорше нові вибори. Не хочемо зажити того сорому, щоб наші мандати мали ми завдячувати ласці молодеского соймового сторонництва«.

На посліднім засіданю прийняв чеський сойм таке внесенє пос. Крамажа: »Взиває ся краєвий виділ, щоби на найблизшій соймовій сесії предложив проєкт закона виборчого, опертого на слідуючих основах: 1. Вибори з більшости посілости — з виімкою фідеїкомісових — відбувати муть ся замість з одної групи з пяти ґрун, на лад обовязуючої при виборах до державної ради виборчої ординації. 2. Ординація для міст і сіл має бути так уложена, щоби відповідала справедливим вимогам обох народностей, ріль-

ничим і промисловим інтересам. 3. Управненими до голосованя будуть всі, що посідають виборче право до державної ради. Крім сего виробить кр. виділ проєкт закона, котрий би подав обом народам справедливе заступництво в соймових комісіях, в краєвім виділі і у всіх краєвих інституціях«.

В долішно-австрійськім соймі поставив др. Люегер нагле внесенє для оборони нетикальності посольської. Спонуку до внесеня подала пригода, що радник адміністративного трибувалу, Гайтерер, визвав на поєдинок маршалка Гуденуса за справи, що вели ся в соймі, чим нарушено свободу слова. Внесенє приділено правничій комісії.

3.500 учителів і учительок народних шкіл у Відні підписало відкрите письмо, в котрім протестують проти існуючого шкільного закону з 14. мая 1869 р. Закон сей — сказано — є плодом доктринерского лібералізму. Закон сей треба справити в основах, щоби на будуче суспільність (християнсько-католицка) не находилась в суперечности з школою. Закон сей спиняє нині всякий труд над вихованєм молоді.

Тирольський сойм ухвалив резолюцію, взиваючи правительство до постанови, щоби на будуче сини сільських господарів були урльоповані на час жнив. Також підніс сойм плату народних учителів. При сій нагоді вивязала ся ширша розправа над державним шкільним законом. В ухваленій резолюції домагають ся Тирольці більшого дбаня про релігійно-моральне вихованє і поділу шкільної ради краєвої так, щоби тирольські Італіянци самостійно управляли своїми народними школами. Є се уступство в користь національної меншости в краю і один крок вперед до помиреня обох народностей в Тироли.

Зовсім инакше віднесли ся Італіянци до Сливян в істрийськім соймі. Там ухвалено резолюцію, щоби в Істрії засновану учительську семінарію з італіяньським викладовим язиком; щоби над народними школами настановлено Італіянца інспектором, а пос. Варентон підніс заміт проти правительства, будьо оно славянщить край. Заміт сей відпер рішучо правительственный комісар Фабіані.

Угорський міністер просєвіти, Влясіч, забрав ся до реформи середних шкіл. Недавно тому скликав він анкету з учителів і їх домаганя майже в цілости увзгляднив. Реформа лежить в обмежено обмє предметів, іменно класичних язиків, побільшеню годин для німецького язика і точнім научаню малярского язика і літератури враз з історією Угорщини. В реформі містять ся і тенденція скоршого омалярчення молоді.

Міністер рільництва, Каст, гостить ще заедно в Дальмації. На днях оглядав міністер регуляційні роботи ріки Керики і в Глявіці рільничу школу.

Російські дневники доносять, що Китайці

такі будуть мусіли призвоити на будову російської залізниці з Манджурії до Пекінґу.

На Филиппинах війна триває дальше. Таґалі, що не були в силі остояти ся в правильнім бою, ведуть тепер підїздову війну. Американські війська порухають ся лише коло Манілі. В глиб краю не важать ся. Президент Мек Кінлі в хлопотах. На другий рік припадають вибори нового президента. Треба буде проте або звести з Таґалами рішучий бій, або увійти з ними в мирові переговори.

Справа трансвальська висить ще заедно в воздуху. На днях мав губернатор англійської Капландії, сір Мільнер, зїхати ся з президентом трансвальської републики задля переговорів. Квестія лежить в тім, що Англійські горожани з Йітленді, заняті в Трансвалю при копальнях золота (в Ренд), хоч сидять там роками, не хочуть прийняти трансвальского горожанства і через те відтягають ся від всяких державних тягарів. Крім сего спроваджують они до своїх копалень динаміт, не оплачуючи граничного мита. Англія брала їх доси в оборону проти Крігера і з відси прийшло до непорозумінь. Не могучи Крігера зневолити до уступств в користь Йітлендерів, Англія бажала викликати революцію в Трансвалю. Але прозорний Крігер вилловив англійських агентів (7 офіцирів) і увязнив їх. Тим перебив він хитрі пляни Чемберляна, міністра англійських кольоній. Англія випирає ся нині всякої участі в невдалій ворохобни, кажучи, що увязнені не суть в чинній англійській службі. Тількож сьвіт не хоче вірити в щирість Англії.

Слівце правди

з нагоди II. Листу з над Полтви

в *Наук.-літер. Вістнику*.

(Статя надіслана).

(Дальше.)

Може бути, що у тих західно-європейських народів висна культура та поодинокі люди думають, що можуть собі витворити якусь релігійну натуралістичну чи материялістичну, а з нею і відповідну мораль — і се їм вистарчає, але в нас? для когож писати таке? Хіба щоби ще більше підорвати повагу руского духовенства і осмішити его в очах тої горетки сьвітської інтелігенції, котра на точці поважаня своего духовенства і так зійшла лише до куртоазії і то лише в очи. Чи мало мають они, ті рускі цивілі — нагоди чути посьмішки зі сторони ворожих нам елементів. Ми знаємо, що рускі цивілі то легковажать собі віру а тим самим і свое духовенство, і в тім напрямі пішли навіть дальше, чим наші співкрайни, бо ті хоч без сьвященника живуть, то без сьвященника не вмирають, а що найменше ніколи не чувати у них про такі події, щоби муж держав свою жену тяжко хору і довгий час не заглядав до неї — а коли з'явили ся в неї знакомі жінки, то пер-

ПЕТРО. І за огірочки. Я дуже люблю огірочки...

ЛЮБІНА. Зваменитий має апетит. З'їв цілу курку на зимно і таріль квашених огірків. (відходить).

НАТАЛІЯ. На таку любов то і я згоджуюсь.

ПЕТРО. Я вас люблю, бо ви красні, як сонце.

НАТАЛІЯ. (счудов.). В той спосіб я вам забороняю говорити до мене.

РАЛЕВИЧ (до Петра). Чому не скажете, пане Козацький: »ви красні, як сїканець на маслі«. Се було апетитніше, як сонце.

ПЕТРО. Я не люблю сїканого мяса.

НАТАЛІЯ (весело). Щож вам подобає ся на мені?

ПЕТРО. Всьо.

НАТАЛІЯ. А щож ви запримітили на мені?

ПЕТРО. Всьо.

НАТАЛІЯ. Але що вас заняло на мені?

ПЕТРО. Всьо.

НАТАЛІЯ. Що вас притягає до мене?

ПЕТРО. Всьо.

НАТАЛІЯ. Що вас рішає піддатись моїй волі?

ПЕТРО. Всьо.

НАТАЛІЯ. Всьо і всьо і всьо! Але прецінь можете щось вимагати від мене?

ПЕТРО. Нічо.

НАТАЛІЯ. Може що-небудь ріжнить наші погляди.

ПЕТРО. Нічо.

НАТАЛІЯ. Може вам що не подобає ся на мені?

ПЕТРО. Нічо.

НАТАЛІЯ. Може вас щось відтручає від мене?

ПЕТРО. Нічо.

НАТАЛІЯ. Мене терпеливість опускає з тим чоловіком. Нічо? (паваз) Нічо? (паваз, розтвирас кулак ему перед носом). Нічо! Знайтеж, що ви у мене кругле нічо!

РАЛЕВИЧ. Але якби додати одиницю, то з зера стане найвисша цифра!

СЦЕНА VIII.

НАТАЛІЯ, РАЛЕВИЧ, ПЕТРО, ПІСЛАНЕЦЬ, ДОЧКИ.

ПІСЛАНЕЦЬ. (входить за Дочками в почтарській шапці). Слава Ісусу Христу!

РАЛЕВИЧ. А що там?

ПІСЛАНЕЦЬ. Пан почмістр прислали лист, казали підписати.

1-ша ДОЧКА. Express, то щось пильного, (бере реченіс).

2-га ДОЧКА (бере лист) До пані Вановичевої — се до Натальї (дає їй).

РАЛЕВИЧ (до дочок) На моїм бюрку є перо і чорнило, принесіть діти.

НАТАЛІЯ. Дякую, дякую, я піду сама (відходить).

СЦЕНА IX.

ТІ САМІ БЕЗ ВАНОВИЧЕВОЇ.

РАЛЕВИЧ і ПЕТРО (кидають ся собі в рамена) Любий мій Петре! — Дорогий вуйку!

РАЛЕВИЧ. Станьте діти на сторожи, щоби Наталя нас не заскочила (дочки стають коло дверей). А тепер Петрику розповідай про себе.

ПЕТРО. Щож я можу вам розповісти, вуйку, щоб ви не знали?

РАЛЕВИЧ. Чи ориґінал відповідає фотографії?

ПЕТРО. О стілько, скілько фотографія може відповісти ориґіналові. Она в житю сто разів краща, чим на папері.

РАЛЕВИЧ. Отже залюблений по самі уха?

ПЕТРО. Навіть з ушима і з очима і з цілою головою! Тут говорю з вами, дорогий вуйку, а гадками я там при ній. І виджу єї чудну стать перед собою і в ушах звенить мені ще єї милий голос.

РАЛЕВИЧ. Не боїш ся єї дивацтв і примх?

шою її річню було просити о сьвященника для св. сповіди, а і то так, щоби муж не довідав ся. Потайно спроваджували сьвященника, удержуючи варту на всіх рогах сумежних улиць — і потайно заприщав єї сьвященник, другого дня при захованю таких же остоорожностей. (Факт з послідних часів).

Д. Обсерватор каже, що духовенству або іти з поступом і наукою — або замкнути ся в касту і зійти тоді на се, на що зійшло духовенство православне за кордоном.

В чім властиво сей пан. Обсерватор добачив брак охоти до поступу, сего в сій статі не видко. Хіба виступи кількох личностей духовних проти неморальности та проти того, щоби покинути манію осьмішувати духовний стан, котрий — мірячи єго навіть ліктьом д. Обсерватора — є так заслужений. Д. Обсерватор підніс, чи лише зазначив заслуги духовенства, а до сих заслуг мусимо додати ще і то, що сей стан майже виключно нині продукує ряди сьвітської інтелігенції рускої, що правда не всю, лиш більшу єї часть. І ся власне часть з духовенства виprost походячої інтелігенції відріжняє ся неустрашимим патріотизмом і подвигами. Є правда багато сьвітської інтелігенції походячої і з иньших станів, іменно селяньского і міщаньского, котрі не стидають ся руского імени і характеру, коли стануть на становищу урядників, але сих мало. Звичайно найгіршими Русинами бувають діти урядників, професорів і учителів; они по школах вже лише признають ся до руского обряду що до віри, а їх внуки вже кажуть: Здає ся мені, що мій дідо походив з рускої родини, але се не перешкаджає їм зайняти вороже Русинам становище і стають они фанатичними польскими яничарами. У них *Zelus des Prozeliten* є головним мотором всіх їх поступків — звичайно польско-шовіністичних, і можна сказати, що они найбільше шкочать розвоєви рускости. Згадаймо лише про многих редакторів польских часописів, про маршалків краєвих, презесів кола польского і многих иньших. З малими виїмками є се правило.

(Далі буде).

НОВИНИ.

— **Українсько-руська молодіж учительської семінарії в Станіславові** устроєв в 38. роковини смерті М. Шевченка сьвяточний поранок в четвер 25. мая с. р. з такою програмою: 1) Вступне слово д-ра М. Коцюби, 2) Шевченко-Білковський: «Гамалія» хор з деклямацією, 3) Вінявський: «Елєгія» скришкове сольо, т. Вислоцкий, 4) Шевченко: «Думи мої» деклямація, т. Іванчук, 5) Mendelsohn Bartholdy: Scherzo a Capriccio, хор смичковий, 6) Відчит: «Шевченко і єго значіне в літературі» т. Ю. Шлемко, 7) Zöllner „Tapiées“ хор, 8) Кониський: «На Сибірі» деклямація, т. В. Кульчицкий, 9) С. G. Reissiger: Overtura, хор смичковий, 10) Федькович-Ніжанковський: «Гуляли» хор. — Початок о 9. годині.

— **Майський цвіт** (Maiglöckchen), хоч гарний на вид, біленький як сама невинність, а на при-

ПЕТРО. Як буде чула себе щасливою, то зникнуть єї дивадтва.

РАЛЕВИЧ. Так скоро она не змінить ся...

ПЕТРО. Скорше, чи пізнійше — всеж я буду єї мужем, а она моею любою жіночкою.

РАЛЕВИЧ. Твою ролю ти віддаєш сьвітло. Вже їй самій починаєш надодати твоєю глупотою.

ПЕТРО. Се моя ціль. Нім скину маску, нехай она пізнає, яке то щастє з тумануватим мужем.

РАЛЕВИЧ (сьміючись). Але сеся твоя вигадка з тим кінським копитом — се було знамените!

ПЕТРО. Інакше була-б не повірила в мене...

РАЛЕВИЧ. Але я сам почав вже був вірити, так всі знайшли ся природно в тій комедії.

1-ша ДОНЬКА. Правда таточку, ми всі заховали міру.

РАЛЕВИЧ. Ви були трохи за свобідні, можете зрадитись.

2-га ДОНЬКА. О, за нас прошу не бояти ся. Власне тому Наталя і не додумаєсь. Пест, надходить, надходить! (відбігають від дверей).

(Далі буде).

чуд запашний — зрадливий гірш жєнщини. Хемія доказала, що він містить в собі отрую, подібну до сірковсго квасу, що зве ся *glykosid*. Коли в кого случайно порезані уста, а він неоглядно погризе бадильце майского цвїту, то уста сейчас набриють і гноють ся. Кури, голуби, а найбільше воробці, що случайно зїдять викинений на двір зівалий сей цвїт, гинуть в кількох годинах. Тому, панючки, остоорожно з майским цвїтом. Він гладший від необритваної бороди любого хлопця, але — небезпечнійший.

— **За що бють при війську?** *Głos Przemyski* з дня 14. с. м. доносить: Дня 26. цвїтня відбула ся в тутешнім суді військовім розправа против капрала з 15. компанії 18. полку краєвої оборони Хмельовского за чинну зневагу рядового жовніра Дубановского. Хмельовский при оглядинах скринок був незадоволений зі скринки Дубановского, і, ненагадуючи ся, ударив єго в лице. За те засуджено Хмельовского на 14 днів арешту, але головний командант Гальгоцці помилував єго. Дубановского-ж за те що діставши в лице опирав ся Хмельовскому, по трех тижднях слідчої вязниці засуджено на вісім місяців вязниці. — Того самого дня вісковий суд по переведеній розправі і по переслуханю сьвідків засудив фірера Дармштетера на чотири неділі арешту за те, що дня 26. січня с. р. ударив рядового жовніра Стручка два рази в лице ніби то за непорядне уложєне плаща, а иньшим разом того самого місяця ударив єго пять разів в лице за те, що Стручок зїв порцію хліба по над припис. Капрала Дененбаума, котрий кілька разів знущав ся над Стручком і ще похвалив ся, що поти буде «кунірувати», поки Стручок не застрілить ся або не повісить ся, засуджено на шість неділь арешту. При розправі показало ся також, що Стручка мучено не обовязуєчими виправами карабіном та ще велено єму при виправах закладати на багнет при карабїні бохонок комієного хліба. Стручка за те, що налякав ся погроз капрала і дезертирував, засуджено на чотири неділі арешту. — Отже дивувати ся, ще так часто чуємо про самоубийства у війську!

— **Неприличну дванайцятку** судив на днях на тайній розправі присяжний суд у Відні. Головним обжалованим був фотограф Польоні, що під покривкою артистичних знімків робив сильно драстичні фотографії. Прочі обжаловані ділять ся на три частини: три молоді хлопці, три замужні жінки і пять панночок. Сї одинацять осіб служили Польоньому до єго знімків в таких формах, що се не могло подобати ся прокураторови і з відсі конфлікт вільної штуки із нетолеранцією судової власти. Присяжні судії осудили всіма голосами сею артистичну діяльність Польонього та єго моделів, а предсідатель оголосив засуд, силою якого Польоні дістав 4 місяці, а прочі 8 до 14 днів арешту.

— **Буковинські Румуни**, настають раз-у-раз на спокій та жите метрополїта Чуперковича. Черновецка поліція вислїдила, що зорганізована спілка румунської молодіжи хотїла на днях повибивати вікна метрополитської резиденції. Тому поліція приказала замикати скоро у вечер брами а коло будинку крутять ся поліційні агенти. Власти переводять енергічне слїдство проти румунських агітаторам, та бачить ся, богатьох з них, особливо чужих підданих, проженуть з краю. Академічний сенат веде теж слїдство проти академиків, що замїшані в румунські агітації.

— **Цирк у Львові**. Роботи коло будови цирку на Франціпанській площі йдуть скорою ходою вперед. День-у-день працюють там 53 робітники під проводом Жигмонта Крикевича. Сей будинок є обчислений на 1.200 осіб, не вчислюючи галерії. Коло головної брами входової є прибудований критий підїзд, призначений для фякрів.

— **В Варшаві** розігрався на днях сензаційний процес проти др. Косіньскому і д-ру Сольману по сій причині, що зашили з неостоорожности в череві оперованої ними жидівки дві пінцетки, ізза яких она опїєла померла. Обох обжалованих увільнено, бо они хотїли виймати опїєла сесї пінцетки, але жидівка утїкла їм і умерла.

— **Улекшеня на почтах**. Міністерство торговлі хоче завести реформу в дотеперішнім надаваню пакунтів на почтах. Реформа лежати ме в сїм, що цїлу дотеперішню маніпуляцію, як важєне, наліплюване карток і пр. буде полагоджувати сама фірма, а почта видавати ме лише потвердження, що відібрала пакунок. Проба сеся має урядити ся на разі лише з великими фірмами, що самі до сього зголосять ся.

— **Відшкодованє тестя**. В сучасних, тяжких часах батьки родин мусять завчасу старати ся о зятїв. — Студенти німецких університетів знають добре о сїм та дуже часто використовують положєне. Про те сьвідчить недавний процес у Відні. Якийсь Ш., убогий студент медицини познакомив ся з 15-літною панночкою Еллею, користав ся три роки майном єї батька, та коли скінчив університет узнав найвідповіднійшим дати драпака. Він оправдав ся тим, що єї батько не може їм дати відповідного урядженя. То-

ді той будучий тесть записав Ш. перед суд та подав слїдуючий рахунок: Кошта обїдів, сьнідань та вечер у неділі і сьвята за три роки та дрібні позички 1.936 зр., оплати вписів і пр. 840 зр., подорожі судженого 200 зр., кошта приїому на заручини для 50 осіб 100 зр., обниженє вартости панни яко кандидатки до подружа 6.000 зр. Разом 9.117 зр. Суд однак признав єму лиш 1.500 зр. відшкодованя і досить високі кошта.

— **В цілі побільшеня руху прогулькового** до всхідних Бєскїдів буде ся видавати в часі від 15. мая до 30. вересня 1899 карти поворотні П. і Ш. класи, з 3-дневою важностю по цінах знижєних о 50% зі Львова, Стрия, Черновець, Коломиї, Станіславова, Тарнополя (via Острів-Бєрезовиця-Галич) і Потутор (via Галич) до всіх стаций лежачих на шляху Дора-Ворохта в слїдуючих днях і до слїдуючих поїздів особових: ві Львові в кожду суботу і в день перед кождим сьвятом до поїзду ч. 317, 311 і 313 в неділі і сьвята до поїзду ч. 317. (Поїзд ч. 313 не має в Станіславові безпосередного получєня і буде ся видавати до повисшого поїзду карти лишєнь в часі від 1. червня до 15. вересня 1899); в Стрию в кожду суботу і в день перед кождим сьвятом до поїзду ч. 1211 і 1219, в неділі і сьвята до поїзду ч. 1211; в Чернівцях і Коломиї в кожду суботу і в день перед кождим сьвятом до поїзду ч. 318; в Станіславові в кожду суботу і в день перед кождим сьвятом до поїзду ч. 3113 і 3111, в неділі і сьвята до поїзду ч. 3115 і 3111; в Тарнополі і Потуторах в кожду суботу і в день перед кождим сьвятом, також в неділі і сьвята до поїзду ч. 3311. Карти поворотні будуть ся видавати в сьвята обряду римо-кат. і греко-кат.

Ц. к. Дирекция желїзниць державних.

— **Дрібні вїсти**. 20. і 21. с. м. переїхало через Краків повище 300 людей до Канади. Походять они з околиць Борщева і з Буковини. — Краєвий маршалок іменував сталим синдиком галицької шадниці д-ра Павла Домбровского. — Комісія краєвого Видїлу люструє повітовий Видїл в Дрогобичі. — Пушкинське торжєство у Львові будуть обходити «львовєкіє руськіє» дня 7. н. ст. червня і в тїй цілі завязали комітет, котрий позавчера відбув перше «совіщанє» в справі сєго обходу.

Телеграми.

Відень, 22. мая. Гр. Голуховский вернув в суботу з Пешту до Відня. На відкрите памятника архикн. Альбрехта прибули майже всі члєни цісарської родини. Європейські монархи делеговали своїх заступників. З коронних країв прибули деякі намістники. Взагалі сьвітских і військових достойників зібралось кілька соток. Нині в полудне відбуде ся торжєство відкриття, о 5. годині сполудня — обїд у цісаря, вечером — гальовє представлєнє в надворній опері, а завтра — велике принятє в бургі.

Відень, 22. мая. Дневники оповїстили програму лївиці. Постуляти не дотикають Галичини і Дальмації. Полудневих Славян зовсім вкорочено. Італїянців полишено при своїх правах. На Буковині удержано status quo. Чехам признано національні права лишє в чистій області чєській. Взагалі, постуляти берєжуть status quo німецкого посїданя в Австрії, з надїєю, що з часом удасть ся Німцям те посїданє розширити. О рівноправности національній нема ні слівця, з виїмкою польского і італїянського народу, котрим лївиця признає повну автономію.

Відень, 22. мая. Контроверзия межи бар. Гуденусом а радником Гайтерером поладнана мирно. Кардинал відєньський Груша занєпав на очи. На однім витворилось більмо. Скоро більмо дозрїє, то кардинал піддасть ся операциї. На днях відбуло ся велике віче християнських соціялів, що запротєстувало проти ліберального шкільного закона і агітації *los von Rom. Ostdeutsche Rundschau* подає до відомости, що доси перейшло на протєстантську віру 2.700 осіб.

Гаґа, 22. мая. Президент Сталь конферував приватно з деякими делеґатами конференції. Конференция подїлить ся на три секції. Річи Бофорта і Сталья приняла європейска праца з великим вдоволенєм.

Петєрбург, 22. мая. Цар одержав від всіх монархів щирі поздоровлєня в день своїх уродин. В відповіді до президента Любе запєвнив Францію о своїй несхитній приязни.

Рим, 22. мая. Міністер заграничних справ Вісконті-Вєноста думає на серію посїсти пристань Санмум над Жовтим морем.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
6:10	з	Чернівців (Іцкан, Галац), Станиславова	6:20	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Ворислава
6:50	з	Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
7:10	з	Зимної-води	6:30	до	Підзамче
7:40	з	Янова	6:30	до	Іцкан (Галац, Ясс, Букарешту) Сучави
7:55	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:45	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа
7:44	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	9:10	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
8:05	з	на дв. головний	9:25	до	Янова
8:15	з	Сокаля, Рави рускої	9:35	до	Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
9:00	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:53	до	дв. гол.
11:15	з	Ярослава і Любачова	10:10	до	Белзці, Рави рускої, Сокаля і Любачова
11:55	з	Іцкан, Чернівців і Станиславова	12:50	до	Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.
1:01	з	Янова			тільки в неділі і свята
1:40	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно	2:15	до	Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята
2:20	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	9:45	до	Іцкан (Ясс, Букарешту)
2:35	з	на дв. голов.	3:05	до	Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів
5:55	з	Сокаля, Белзці і Любачова	3:15	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
			3:20	до	Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.
			3:26	до	Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.
			5:25	до	Брухович
					до Ярослава
Ніч			Ніч		
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	6:21	до	Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави
	6:20	з Іцкан, Сучави	6:40	до	Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята	6:50	до	Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
	7:58		7:00	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	8:15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно	7:10	до	Сокаля і Рави рускої
	8:14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	7:20	до	Тернополя дворець головний
	9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	7:42	до	дворець Підзамче
	9:55	з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту	7:47	до	Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
	10:10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	8:35	до	1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
	10:08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	9:10	до	1. чер. до 30. жов. в нед. і св.
	10:25	на дв. голов.	2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галац), Сучави
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова	10:50	до	Кракова (Відня, Варшави), Сянока
	12:10	зі Скольного, Калуша	11:10	до	Підволочиск, Бродів дв. головний
	3:05	з Підволочиск на дворець Підзамче	11:32	до	дв. Підзамче
	3:30	на дворець головний	4:10	до	Кракова (Відня, Берліна)
	2:16	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока	5:50	до	Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Краснічків ч. 5) уділяє поясень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Всілякі
КУПОНИ
і
вильосовані
цінні папери

виплачує без потручення
провізії або коштів

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

ВАНКУ
Гіпотечного

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариям** всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливих огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 виносить:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1898 року виносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при помичках гіпотечних.

На житє можна обезпечити ся через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язїці.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє помички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністративні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опрочентованя від членів і третих осіб по 4½% до 1. липня 1899, від 1. липня 1899 будуть вкладки опрочентовані по 4%. Удїл членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і помичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністрѣ». Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти».)

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкогo еміграційного руху в 4. актах.

Цїна книжки брошурованої в картонї 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“

комедия в 3 актах з сїльського житя.

Цїна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 45 кр. На поchtову оплату 5 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедия в 5 актах з другої половини XVI віку.

Цїна книжки брошурованої 40 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 55 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10, Львів. У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнійше узгляднюванє артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Цїна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор. Видавець: М. Заячківський, Львів, улица Зибликевича, число 34.

Хорі на легкі

одержать завсїгди певну поміч або пільгу по ужитю мого «Мальтолю», який я винайшов. Кашель, хрипка, астма, флегма, катар легких і гортанки, дерте в горлі і п. устають по кількох днях.

Сотки уживають сего средства з найліпшим успіхом, як про се свідчать свїтлі подяки, що надходять кожного дня. Мальтоль не є якимсь тайним средством, але препаратом, витворенним після мого власного способу з екстр. мальт. комп., а продажу сего средства дозволено поліційно і часто поручають его лікарі.

Цїна 3 пушок м. 4,90, 6 пушок м. 9,00, 12 пушок м. 16,00 за гроші або післяплатою.

Фляшка на пробу мар. 2,10. **Wilhelm Bieber Fabrikant des Maltol Königsberg i. Pr.**

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденський)

у Львові, ул. Крута ч. 7,

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з холявами для духовенства по як найпритуїнійших цінах.

Рівнож приймає репарації кальошів. — З провінції виставє старий оказ на міру. 136

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Свїтло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самороднє почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. послілках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВІНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 78—?